

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 40 K. Letno 480 K.
Inozemstvo:
Mesečno 50 K. Letno 600 K.
Oglasi: enostopna mm vrsta za
enkrat 2 K, večkrat popust.

JUGOSLAVIJA

Uredništvo:
Wolfova ulica 1/A. Telefon 382
Uprava:
Telefon 44.
Vseučiliški knjižnici
v Ljubljani.
Obvezni izvod,
poštne proste.

Kriza v vladi permanentna.

Beograd, 21. nov. Beograjske »Novosti« pišejo, da smatrajo demokracijo za potrebno, da se spor med njimi in radikali čimprej reši. Radikalci bodo sklepali o svojem postopanju na seji, ki bo v četrtek. Večina radikalnih poslancev se nahaja med volilci ter bo radikalni klub z ozirom na razpoloženje volilcev sklenil, ali naj dalje dela skupno z demokracijo ali pa naj poizkusi stopiti v kako drugo koalicijo. Kriza, kljub opaz-

ki ministrskega predsednika Pašića, ki jo je izrekel napram novinarjem, ni izključena.

Beograd, 21. nov. Načelnik demokratskega kluba Ljuba Davidović je poslal ministrskemu predsedniku Nikoli Pašiću pismo, v katerem odklanja od demokratskega kluba vsako odgovornost za nedelavnost parlamenta ter predlaga, naj se pogajanja končajo, da bo mogel parlament nadaljevati svoje delo.

Iz razorožitvene konference.

Pariz, 20. nov. Filip Millet poroča listu »Petit Parisien« iz Washingtona: Amerika se bo protivila Angliji v vprašanju podmorskih čolnov, japonska pa v vprašanju številčnega razmerja za jakost njene mornarice. Potrjuje se, da je Harding napram senatorju Johnsonu prevzel obveznosti v tem pogledu. Sicer pa bosta v tem vprašanju podpirali Ameriko tudi Francija in Avstralija.

London, 20. »Sunday Times« poročajo iz Washingtona: Ko bo konferenca opravila vprašanje glede razmerja brodovij, bo njeno prvo delo, da pripravi kitajsko vlado do tega, da sprejme skupno inozemsko pomoč za vzpostavitev reda na Kitajskem.

Washington, 20. nov. Ministrski predsednik Briand je danes sprejel

italijanskega delegata Schanzerja, ki bo na jutranji plenarni seji konferenca po govoru Brianda podal v imenu italijanskega odposlanstva izjavo, da je Italija izjavila, da odobrava omejitve oborožitve na kopnem v Evropi, ker meni, da more na ta način doseči jamstva proti Jugoslaviji.

London, 20. nov. Posebni poročevalec ista »Observer« javlja, da se more pričakovati, da se konča konferenca v treh tednih. Kar se tiče daljnega vzhoda, obstoji za sedaj velika možnost, da se sklene zveza ali med tremi interesiranimi državami, ali kaka druga zveza. Dogovor glede Daljnega vzhoda bo najbrže obstojal v izjavi »politike odprtih vrat«, ki se bo podpisal od vseh sil, ki pridejo v poštev razen Kitajske.

Svet zveze narodov in albansko vprašanje.

Pariz, 19. nov. Svet zveze narodov je dovršil razpravo o albanskem vprašanju in soglasno sprejel sklep, kateremu sta pritrdili tudi obe stranki, in eisler zastopniki Jugoslavije s pridržkom protesta proti postopanju pri določitvi mej. V sklep se je sprejela tudi pritrditev Jugoslavije, da bo takoj izpraznila vse albansko ozemlje, kakor tudi obljuba obeh strank, da bosta živeli v dobrih sosednjih odnosih. Dalje se je sklenilo, da se dajo prelovalni komisiji za Albanijo nastopna navodila: da obvesti svet zveze narodov o umaknitvi jugoslovanskih in albanskih čet na sprednji demarkacijski črti, da se prepriča, da se z zunanjjo pomočjo ne podpirajo kraljevni pokreti, ki bi utegnili motiti notranji mir, da dalje najde sredstva, da se končajo homatiji, in jih navede svetu zveze narodov ter končno predlaga ukrepe, da se zabrani ponovitev homatij.

Pariz, 21. nov. Svet zveze narodov je odobril nastopno resolucijo: Ko je svet zveze narodov vzel na znanje eksploze angleške vlade o informacijah, katere so jo napotile, da je zahtevala sklicanje sveta zveze narodov v svrhu, da prouči položaj, ki je nastal vsled tega, ker so čete kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev vkorakale v Albanijo, da more ukreniti vse potrebno, kar bi bilo eventualno treba ukreniti po zaslišanju zastopnikov vlade SHS in albanske vlade, ko je skupščina zveze narodov 3. oktobra 1. priznala velesilam pravico določiti albansko mejo in ker je poslaniška konferenca dne 9. nov. t. l. določila Albanijo meje iz leta 1913, določene na londonski poslaniški konferenci z nekaterimi malimi izpremembami in ker je sedaj meja Albanije določena, in je potrebno, da se zvezi narodov zajamči spoštovanje mej, jemlje svet zveze narodov na znanje izjavo ministrskega predsednika kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, da je kraljevina pripravljena ukreniti vse potrebne priprave za neposredno evakuacijo vsega Albaniji dodeljenega ozemlja. Istotako jemlje svet zveze narodov na znanje zagotovilo obeh držav, da bosta živeli v dobrem sosedstvu, t. j. da ne bosta dali niti direkt-

nega, niti indirektnega povoda za pokrete, ki bi ogrozili mir med obehma državama. Svet zveze narodov si šteje v srečo, da more ugotoviti pomirljivo zadržanje kraljevine SHS in Albanije, kateri more prorokovati srečno bodočnost. Svet zveze narodov se je odločil, v soglasju s sprejeto tozadevno resolucijo z dne 6. oktobra odposlati na jugoslovensko - albansko mejo enketno komisijo, ki bo poročala svetu zveze narodov o umaknitvi čet kraljevine SHS in čet Albanije na eni strani, na drugi strani pa zasedbo demarkacijske črte, določene z odlokom poslaniške konference dne 8. novembra t. l. Svet zveze narodov se obvezuje omogočiti komisiji, da bo mogla delati na to, da se pri evakuaciji ne bodo vršili neljubi incidenti. Komisija bo predlagala svetu narodov, kaj naj bi se ukrenilo v svrhu, da se preprečijo incidenti pri izpraznitvi.

Pariz, 21. nov. V svojem obširnem ekspoziju, ki ga je imel naš delegat Bošković na seji sveta zveze narodov, je obrnil pozornost sveta na zadržanje angleške vlade, formulirano z depešo Lloyd Georgea sekretariju sveta zveze narodov. Izjavo Boškovića so sprejeli člani sveta z največjim zanimanjem. Po njegovem govoru je navedel angleški delegat Fisher vzroke in razloge, ki so napotili angleško vlado k misliji sklicati sejo sveta zveze narodov. Fisher je poudarjal, da je Anglija postopala natančno po določbah člena 16 pakta zveze narodov. Nato je zopet naš delegat Bošković povzel besedo in je poudarjal, da je bil korak angleške vlade silno resen in da je bilo tako postopanje napram članu zveze narodov nekoliko preostro. Izjavil je, da dolži brzojavka Lloyd Georgea z dne 7. t. m. našo kraljevino prestopkov, katerih naša kraljevina ni storila. Očital je tudi, da se je postopalo z Jugoslavijo samo na podlagi sumničen in da so se vzela dejstva, da namerava baje naša kraljevina v bodočnosti to ali ono storiti, kot prestopki. Končal je, da noben člen pakta zveze narodov ne dovoljuje takih, tako formuliranih obtožb članov zveze narodov.

Politični položaj.

Zagreb, 21. nov. »Juturni list« poroča iz Beograda, da se politični položaj včeraj ni nič izpremenil. Za danes so sklicali radikali sejo, na kateri se bo razpravljalo o odgo-

voru, katerega prineseta iz Zagreba dr. Laza Marković in iz Sarajeva dr. Spaho, ki je tudi sklical za danes glavni odbor jugoslovanskega muslimanskega kluba.

EKS KRALJ KAROL V FUNCHALU.

London, 19. nov. Kako poroča »Daily Mail« iz Funchala, sta razkralj Kar. in razkraljica Zita prispela tja, in se nastanila v villi »Victoria«.

Pariz, 21. nov. (Izv.) Angleška trižarka »Cardiff«, ki ima kakor znano, bivšega kralja Karla in cesar-

V ZADRU SE ZAPIRAJO NAŠE ŠOLE.

Beograd, 21. nov. (Izv.) »Pravda« javlja, da je ital. konzulat v Zadru obvestil naše ministristvo prosvete, da vest o zapiranju naših šol v Dalmaciji ne odgovarja resnici. Kljub temu pa nimamo povoda verjeti italijanskim zatrdilom o nezapiranju naših šol.

SEJA ODBORA ZA UPRAVNO RAZDELITEV DRŽAVE.

Beograd, 21. nov. Odbor za upravno razdelitev države bo imel 23. t. m. ob 10. dopoldne svojo sejo, na kateri bo razpravljal o zakonskem načrtu glede samouprave.

ODLIKOVAHO HRVATSKO PEVSKO DRUŠTVO »KOLO«.

Beograd, 21. nov. (Izv.) Pevsko društvo »Kolo« je bilo odlikovano z redom sv. Save III. razreda.

POBEGLI KOMUNISTI.

Beograd, 21. nov. (Izv.) Na račun vojne odškodnine ima naša država dobili od Nemčije 100 brzovoznih lokomotiv, 200 lokomotiv za osebne vlake, 300 za tovarne vlake, 500 lokomotiv za manevriranje ter 20 lokomotiv za ozkotirne železnice. Nadalje nam je Nemčija zavezana odati 4000 tovarnih in 5000 osebnih vagonov.

OBRAVNAVA PROTI ATENTATORJEM. — OBTOŽENCI GROZE Z LAKOTNO STAVKO.

Beograd, 21. nov. (Izv.) Preiskovalni sodnik, ki vodi preiskavo proti komunistom in atentatorjem, kakor tudi njih sokrivcem, je izjavil braniteljem obdolžencev, da bodo obdolženci v ponedeljek, dne 28. t. m. odani rednemu sodišču. Obtoženci so obvestili sodišče, da bodo začeli z lakotno stavko, ako se proces proti njim ne bo pospešil.

ČEŠKA PROTESTIRA PROTI VZDRŽEVANJU STROŠKOM ZA KARLA.

Praga, 21. nov. (Izv.) Večina čeških listov odločno protestira proti temu, da se hoče Češkoslovaški naložiti del stroškov za vzdrževanje razkralja Karla. Izjavljajo, da bi se temu uprli jednoglasno ves češkoslovaški narod.

GLASOVANJE V ŠOPRONJU IN OKOLICI.

Dunaj, 21. nov. (Izv.) Kakor doznava Vaš dopisnik, se pričakuje, da bo veleposlaniška konferenca danes objavila svojo rešitev glede prihoda medzavezniških čet v glasovalno ozemlje v Šopronju in okolici.

MILJONSKE GOLJUFJE V GRADCU.

Gradec, 21. nov. (Izv.) Kakor poroča »Grazer Tagblatt«, je pisarniški oficijal Skork mestnega prehranjevalnega urada potvarjal živilske nakaznice, vsled česar je prehranjevalni urad oškodovan za preko 2 milijona kron. Kork je bil iz službe suspendiran. List izraža svoje ogorčenje proti temu, da je bil imenovan samo odstavljen od službe in da se ga ne izroči sodišču ter trdi, da so temu vzrok razni politični motivi.

ZAGREBSKI AKADEMIKI IŠČEJO KRIVCE DOGODKOV 13. NOV.

Zagreb, 21. nov. (Izv.) Odbor jugoslovanskega akademskega podpornega društva je vsled dogodkov dne 13. t. m. sprejel sledečo resolucijo: »Odbor jugoslovanskega akademskega podpornega društva poziva povodom dogodkov od 13. t. m. vse dijaštvo, da sodeluje na tem, da se poiščejo vsi krivci, ki so streljali na svoje tovariše ob priliki manifestacij za časa volitev.«

NEMCIJA PRED BANKEROTOM?

Berlin, 21. nov. (Izv.) Kakor se je zatrdilo Vašemu dopisniku od podučene strani, so pogajanja zastopnikov nemške vlade z reparacijsko komisijo jasno pokazala, da bi se belgijski in angleški zastopnik nikakor ne protivila odgovoditi plačila vojne odškodnine od strani Nemčije. Cela zadeva pa je naletela na najhujši odpor francoskega zastopnika. Ker pa hoče Nemčija kljub temu pokazati dobro voljo za nadaljno plačevanje vojne odškodnine, bo za odplačilo obrovov, ki zapadejo v januarju in februarju skušala dobiti primerni kredit pri inozemskih kapitalistih. Ako pa se ji to ne bi posrečilo in če se ji tudi ne dovoli kak moratorij, bi bila Nemčija primorana napovedati bankrot.

Razdelitev države na oblasti.

Vidovdanska ustava ima za jugoslovanski narod dve usodepolni posledici. Prva obstoja v tem, da se velike, gospodarsko in kulturno bogate pokrajine zoperstavljajo nasilnim ustavnim oblikam, ki so bile sklenjene proti jasno izrečeni volji njenega prebivalstva. Druga posledica je danes omejuje svoboden razmah gospodarskih in kulturnih sil najrazličnejših pokrajin naše države, ker stremi za tem, da se preko nasilnega režima in dekretalne razdelitve države izločijo doslej ustvarjajoče gospodarske in kulturne enote posameznih delov naše države.

Demokratska politična zamisel temelji na zmožnem sociološkem nazoru, da se edinstvenost danes dejansko obstoječih gospodarskih in civilizatoričnih razlik da doseči z enostavnimi dekreti. Proti njej se postavlja samoupravna misel, ki podpira mirni, razvojni pravec. Ona pravi, da se velike gospodarske in kulturne enice, v katere je razdeljen naš narod, zlobno istoveji z geografskimi mejami bivših avstrogrških provinc. Namenoma se noče videti vsebine in življenja, ki se je tekom stoletij v teh oblikah razvilo.

Kadar govorimo o Sloveniji ali o Hrvatski ali o drugi, gospodarsko ali civilizatorično diferencirani jugoslovanski pokrajini, tedaj mislimo na določne gospodarske in kulturne potence, ki jih te pokrajine izkazujejo. Zgodovina in narod sam je te gospodarske in kulturne sile ustvaril. One predstavljajo najpomembnejšo dedščino, ki jo je podedovala skupna jugoslovanska država. Pokrajine, ki tvorijo sklenjene obširne gospodarske in kulturne akcijske enote, vstajajo proti Vidovdanski ustavi, ker nočejo, da se ta po zgodovinski in brezštevilnih umstvenih naporih usvarjena nacionalnokulturna in ekonomska tvornost nasiloma izpodkoplje. Državno in nacionalno sožitje, ki varuje doslej dvignjene ekonomske in kulturne vrednote, bo samo od sebe in mirnim, složnim potom rodilo državno in narodno edinstvo.

Prva posledica Vidovdanske ustave je tedaj politično stanje, v katerem se danes nahaja država in narod: parlamentarno delovanje je onemogočeno in obširni deli našega naroda ne marajo sodelovati v skupnem nacionalnem in političnem življenju. To je politični učinek nesrečne ustave.

Drugi učinek se tiče gospodarskega in kulturnega razmaha jugoslovanske države in njene edinstvenosti. Kajti razdelitev države na oblasti, ki jo je z vso naglico in nepripravljenostjo predložila demokratska stranka narodni skupščini, ne bo pospeševala državnega razvoja v pravcu edinstvene nacionalnosti in državne moči. Iz vseh delov Jugoslavije se oglašajo glasovi proti brezmiselnim parcelacijam, ki je plod partijske drznosti. Celo demokratski pristaji vstajajo zoper njo. Deputacije se odpravljajo v Beograd, ki bodo na pristojnih mestih protestirale proti njenim določbam.

Razdelitev je bila izvršena brez zemljevida, brez števil, brez gospodarske statistike in gospodarske geografije, brez prometnih, političnih in kulturnih ozirov. Zato bi v pozitivnem slučaju nastal v Jugoslaviji neresljivi upravni kaos, ki bi do živega ogrožal gospodarski in kulturni procvit jugoslovanske države. Današnje nesoglasje posameznih delov našega naroda bi postalo nepremostljivo. Demokratska stranka bi s tem zaključila svoje delo proti državni in nacionalni edinstvenosti, proti gospodarskemu in kulturnemu razvoju, ki ga je doslej z zaslepljeno doslednostjo izvajala.

Ako se ozremo na politiko demokratske stranke v Sloveniji, zapazimo, da smotreno dela na to, da bi zagovorila kulturni razmah slovenskega naroda. V ta namen ji služi boj proti ljubljanski univerzi, v isto smer meri nasilje in blato, ki ga že leto dni meče proti moralnemu ugledu slovenskega razumnštva, da bi ubila njegove, slovensko kulturo vzdržujoče sile. Kajti njena deviza je, da nasilno in čimprej izbriše veljavo slovenske kulturne preteklosti in slovenskega jezika. To je končni namen razdelitve slovenskega ozemlja v mariborsko in ljubljansko oblast, ki so jo zamislili slovenski demokrati. Zavedajo se, da jih je samo par in to nasprotje proti večini slovenskega razumnštva in naroda si štejejo v veliko čast.

Toda njihovi domišljavosti se bo uprla realnost preteklosti in sedanjega življenja. Ustavna revizija je gotovo dejstvo. Oblast Slovenije bo ostala ena in nerazdeljiva, ker bo omogočila mirni razvoj gospodarske, narodne in kulturne sile slovenskega naroda. Taka oblast ne bo proti narodni in državni edinstvi. Ona jo bo šele na edini, zgodovinski in sociološki način omogočila. Naš cilj je velika, močna, v vseh njenih pokrajinah gospodarsko in kulturno razvijajoča se Jugoslavija.

STINNES V LONDONU.

London, 21. nov. (Izv.) Glasom nekoga poročila »Daily Mail« se je pripeljal znani Hugo Stinnes v spremstvu 5 oseb v soboto v London, nakar se je podal v svojo letno vilo. Iz Londona namerava Stinnes zopet odpotovati v ponedeljek. Med njim in angleškim ministrskim predsednikom se je v tem času vršil daljši pogovor.

POŽAR V PETROGRADU.

Moskva, 21. nov. (Izv.) V Petrogradu je na varšavskem kolodvoru izbruhnil požar, o katerega podrobnosti pa je manjkalo vsaka poročila. Kakor se sodi, so požar zanetili člani teroristične organizacije. Zgorela je tudi neka v bližini kolodvora se nahajajoča telefonska centrala.

VLOMI V BERLINU.

Berlin, 21. nov. (Izv.) V Berlinu se dan za dnevom množijo vlomi v trgovine z živili. Storilci so brezdvomno brezkoselni delavci, vendar se dosedaj še ni posrečilo priti tej očitno organizirani družbi na sled.

POLJSKI KABINET ODSTOPIL.

Pariz, 21. nov. Kako se poroča, je poljski kabinet v soboto odstopil.

POLJSKE FINANCE.

Varšava, 18. nov. Občinstvo oblega filialne državne banke in prodaja srebra in tuje valute za poljske marke. Kovinski zaklad banke raste neprestano.

Varšava, 18. nov. Ministrski svet je sprejel zakonski načrt davka na vojne dobičke.

Borzna poročila.

Zagreb, 21. nov. Devize: Berlin 112-116, Italija izplačilo 1290-1300, ček 1270-1280, London izplačilo 1250-1260, ček 1245-1250, Newyork izplačilo 0-329, ček 0-325, Pariz 2250-2300, Praga 332-335, Švica 5800-5900, Dunaj 5.10-5.25, Budimpešta 33-35.25. Valute: dolarji 321-324, carski rublji 27-30, nemške marke 125-135, rom. leji 0-202, švicarski franki 5400-5600.

Curih, 21. nov. Devize: Berlin 1.97, Holandija 187, Newyork 531, London 21.30, Pariz 38.40, Milan 22.12, Praga 5.60, Budimpešta 0.57, Zagreb 1.70, Bukarešta 0, Varšava 0.17, Dunaj 0.18, avstrijske krone 0.12.

Praga, valute: marke 35.60, žvi. franki 1772.50, lire 358, dolarji 93.50, funti 377.50, franc. franki 383.50, dinarji 115.75, leji 57.50, avstrijske krone 1.25, poljske marke 2.55.

Dunaj: Vsled neke demonstracijske stavke dunajskih borznih obiskovalcev proti državnim nakladi po 100 zlatih K mesečno, je dunajska borzna zbornica danes oficijelno razglasila, da se slišita vsak promet. Vsi dosedaj sklenjeni borzni dogovori so bili kot neveljavni proglašeni.

Naročalce »Jugoslavija«

4 Češka papirna industrija. Nostrifikacija več čeških tvornic za papir je dala povod za nekaj transakcij, ki bodo znatno izpremenile lastninske razmere v papirni industriji na Češkem. Taka družba za izdelavo celuloze, ki preloži svoj sedež v Prago, je dobila vsa domača naročila Neusiedelske delniške papirnice. Delniška družba za produciranje papirja bo pa prevzela vsa dela tvornice »Elbemühl« med njimi tudi firmo »Československý labyš mlyn.«

vesti.

pušt »Heimatsdiensta« in ustavitov vsakega političnega delovanja istega. 2. Otvoritev slovenskih zasebnih šol v St. Jakobu v Rožu in v St. Rupertu pri Velikovcu. 3. Ljudske šole koroskih Slovencev se naj preosnojejo jezikovno tako, kakor odgovarja ljudskim potrebam. 4. Zastopstvo koroskih Slovencev v deželnem šolskem svetu. 5. Sprejem v deželno, ozir. državno službo vseh duhovnikov, učiteljev, uradnikov, namješčenec in delavcev, ki imajo domovinsko pravico na Koroskem, a so bili po plebiscitu zavrženi. 6. Ureditve poštnih razmer na slovenskem Koroskem na ta način, da se bo dalo poštni upravi strogo naročilo dostavljati adresatom tudi slovenske pošiljave (časopise) in sicer pravočasno. 7. Odstranitev vsakojakih težkoč glede poštinih listov, zlasti tih za take koroske Slovence, ki so bili primorani poiskati si svojo eksistenco v Jugoslaviji. 8. Zagotovitev servitutnih pravic ob priliki razmejitve, ki jih imajo obojni prebivalci onstran državne meje. — Ta spomenica je bila predložena že 18. avgusta t. l., a do danes še ni odgovora.

— Ali veljajo maksimalne cene tudi za ljubljansko okolico? Občinsko sodišče v Ljubljani je dne 12. t. m. določilo maksimalne cene za najpotrebnejša živila, ni pa taeno, ali veljajo te cene tudi za bližnjo

okolič, kakor za Vič, Dravje in St. Vid, ker tam so cene za najslabše meso (3. vrsta) še vedno 30, oziroma 32 kron.

Kako se izognejo trgovci maksimalnim cenam? Pred trgovinami vidimo nabite cene za blago, pri tem pa je prazno mesto za predmete, ki jih nečajo dati po določenih cenah n. pr. za mast, slanino itd., kakor da bi tega blaga ne bilo v zalogi. Seve, ako stopi kupec v prodajalno, mu radi postrežejo, toda z mnogo višjo ceno.

Prva jugoslovanska odvetnica. — V Beogradu nastopa pri javnih sodnih obravnavah kot zagovornica gđ. Ljubica Trifkovičeva, prva diplomirana pravica v Jugoslaviji.

Izpremembe v carinarstvu. Na lastno prošnjo sta upokojena glavna revizorja gg. Fr. Toroš in Ljubljani in Danilo Boglič v Mariboru. Službi sta se odpovedala carnika gg. Aleksander Kosic v Zireh in V. Turnaja in Ljubljani.

Tiskarski škrt nam je napravil v nedeljski številki iz »Šolskih« praznikov »arbske« praznike.

Podružnica Narodno - socialne zveze na Jesenicah je imela v nedeljo 20. t. m. v prostorih tov. Ravneharja svoj izvanredni občni zbor. Občnemu zboru, ki je bil brečel dobro obiskani, je predsedoval tov. Cufar. Tov. predsednik je uvodoma podal predsedniško poročilo in pozdravil zborovalce. Spomnil se je tudi vrlih umirlih članov NSZ tov. Franca Potocnika in Franca Cegnarja. Zborovalci so imela stoji zakliki »Slava«. Tajniška in blagajniška poročila so zborovalci soglasno sprejeli na znanje. Sledilo je poročilo osrednjega vodstva, katerega je jako izčrpno podal centralni tajnik tov. Kravos iz Ljubljane. Izvoljen je bil na to sledeči odbor: Predsednik tov. Janko Ravnik, podpredsednik tov. Hlebanja Franc, tajnik tov. Sorli Matevž, blagajnik Jože Ravnik, odborniki: tov. Iv. Sporn, Anton Cufar, Andrej Globočnik, Jakob Barborino in Ivan Snajdar. Pri sluhčajnostih je tov. Kravos ostro izglasal gluhčaje, razmere, ki vladajo v jesenjskih tovarnah, kjer se še dandanes zapostavlja narodno-zaveden delavec in kjer še vedno prednjači nemur. Po dolgotrajnih debatah je tov. Cufar zaključil lepo uspešni občni zbor. Novemu odboru čestitam in želimo mnogo uspeha v svojem delovanju. Tovariši! Pozdrum naprej!

Dobrava pri Bledu. V našem kraju se je vršil v nedeljo, dne 20. t. m. v restavraciji »Stol« jako dobro obiskan ustanovni občni zbor Narodno - socialne zveze. — Občnemu zboru je predsedoval tov. Anton Kremžar, ki je po pozdravu poročil, kakal se je delavstvo v zateklo pod okrilje NSZ. Podal je nato besedo centralnemu tajniku Kravosu iz Ljubljane, kateri je podal izčrpno poročilo o delovanju NSZ in ostro izglasal terorizem »internacionalnih« sodrugov. Pojasnil je pomen strokovne organizacije NSZ in prečital pravila iste. Po poročilu vodstvenega odposlanca se je vršila volitev novega odbora. Izvoljen je bil sledeči odbor: Predsednik tov. Anton Kremžar, tajnik Ivan Artnik, blagajnik Jakob Bratuš, odborniki: Josip Artnik in Ivan Stankovič. Po volitvah se je oglašil k besedi »sodrug« Jeran, ki je s štirimi sosedi prišel z namenom, da onemogoči občni zbor NSZ. Možakar je dobil tako temeljito lekcijo, da se kmalu ne bo upal več na javna zborovanja. Z njim vred je bil tudi »sodrug« Rekar, ki je pridno Jeranu sekundiral in mu pomagal odnesti — blamažo.

Božične razglednice po risbah prof. S. Santella, reproducirala »Zvezna tiskarna« v izredno lepi in okusni izdaji se dobe v upravi »Jugoslavije«, Ljubljana, Marilj trg 8 ter v vseh podružnicah. Cena seriji (6 komadov) 10 kron.

Lične žepne koledarje za l. 1922 v večji in manjši obliki, finešne in navadne vrste se dobe po zelo nizki ceni v upravi »Jugoslavije« v Ljubljani, Marilj trg 8 in v vseh njenih podružnicah.

Dijaški zbor »Glasbene Matice« v Ljubljani. Kakor prejšnja leta, bo tudi v tekočem šolskem letu posvečala »Glasbena Matica« vso svojo pažnjo dijaškemu zboru. Radi tega vabl vso našo mladino, da se odzove temu vabilu ter redno in točno poseča vaje dijaškega zbora. Prva pevska vaja se vrši v torek dne 22. t. m. od pol 8. do pol 9. ure zvečer v prostorih »Glasbene Matice«, Gosposka ulica 8, pritičje, soba 17.

Obratno ravnanje južne železnice. Ljubljana razpisuje dobavo 200 vagonov hrastovih drv. Reflektantje naj vpošlejo tozadevne oferte na obratno ravnanje juž. žel. odd. III/4, Ljubljana.

Opozorjamo dijake iz zasledenega ozemlja, da v doseg dovojenja za potovanje na božične počitnice vložijo že sedaj pismene prošnje naravnost na italijansko delegacijo v Ljubljani, ker bo sicer prepozno. Drugi način je brezuspešen.

Državna posredovalnica za delo. Pri vseh podružnicah Drž. posredovalnice za delo v Ljubljani, Mariboru, Ptiju in Murski Soboti je iskalo v preteklem tednu od 6. do 12. novembra 1921 dela 181 moških in 54 ženskih delavskih moči. Delodajalci so pa iskali 131 moških in 32 ženskih delavskih moči. Posredovan se je izvršilo 98. Promet od 1. januarja do 12. novembra 1921. Izkazuje 29.566 strank in sicer 14.599 delodajalcev in 14.967 delojemalcev. Posredovan se je izvršilo v tem času 8869. Dela iščejo: pisarniške moči, rudarji, kovinarji, pekli, mlinarji, mesarji, trgov. sotrudi, prodajalke, služe, vinčarji, šivilje, vzgojiteljice, služkinje, kuharice, postrežnice, vajenci, vajenke itd. V delo se sprejmejo: usnarji, zidarji, tesarji, čevljarji, kovači, koljarji, kleparji, služkinje, kuharice, vajenci, vajenke itd.

Na današnji vsloki šoli za poljedelstvo, gozdarstvo in kulturno tehniko, je promoviral 14. t. m. inženirjem kulturne tehnike g. Franca Urbasa.

Slovenski klub v Sarajevu je priredil za 15-letnico smrti slovenskega pesnika Simona Gregorčiča, v nedeljo dne 20. novembra Gregorčičev večer, ki je jako dobro uspel. Dne 21. t. m. je imel klub 9. redni občni zbor.

Dar Angležev. »The Central European Mines Limited Mežica« je naklonilo društvu »Kolo jugoslovanskih sester za Slovenijo« — podružnica za Mežsko dolino — velkokrošen dar 2500 kron. Prisrčna hvala!

V Ormožu v narodni Gornjeve goštni je vesela družba na Martinov večer namesto gosli nabrala za »Jugoslovansko Matico« 200 kron in za »Ciril-Metodovo družbo« istotako 200 kron.

Utopljena učiteljica. Pri Zagrebu so potegnili iz Save truplo utoplenke 24letne učiteljice Spicerjeve, hčerke zagrebškega polkovnika Spicerja, znanega jugoslovanskega esperantista. Vzrok smrti pokojne učiteljice ni znan.

Pobegli povernik. Lesni tvrdki Franc Dolenc v Kranju je poveril službenec 24letni Jurij Strugar iz Podklostra na Koroškem okoli 5000 kron in pobegnil. Tudi je ostal dolžan gostilničarki Slavici Tomažič na Gorenji vasi pri Kranju na hrani in stanovanju 1600 kron. Strugar je pobegnil brčkone na Koroško.

Ukraden kolo. Županu v Mengšu Petru Liparju je ukradel nezna tat iz gostilniške veže Anton Vivotda v Kamniku kolo znamke »Warand«, vredno 3000 kron.

Campfor »Mija« pomada za lice je najboljši sredstvo proti pegam, vsakovrstnim madežem in izpuščajem na licu. Po uporabi nežen ten. Dobi se po vseh lekarnah, parfumerijah, in drogerijah. Glavna zaloga M. Mihelič, Selenburgova ulica.

Dramatičnim društvom in odsekom.

Danes sta izšla težko pričakovana prva dva zvezka »Nove Tatlje« v lični opremi z risbo na ovitku in prav priročni obliki v založbi »Zvezne tiskarne«.

Številna naročila in živahno povpraševanje po obeh zvezkih še predno sta izšla, dokazujejo, kako zelo sta našim društvom »Diletantski oder« in »Lepa maska« potrebna.

Prvi zvezek, M. Skrbniškov »Diletantski oder« obsega 90 strani in ima v petem poglavju šest načrtov za postavljanje kulis, odnosno prireditvev od najenostavnejše do najbolj komplicirane sobe na odru, kar bo našim podeželskim režiserjem zelo dobrodošlo. Pisatelj je razdelil gradivo v deset poglavij ter je posvetil osobito pažnjo predvsem vajam, režiserju in njegovemu delu, predstavi in maskiranju. Razum tega pa se je dotaknil tudi izbire iger, zasedanja vlog, oderskega jezika, aplavza in priklanjaja ter kritike in gledaliških dyvorov vobče. S tem je podal izčrpno in strokovnjaški prav vse, kar rabi podeželski oder in diletant. Zato smo uverjeni, da bo ta zvezek »Nove Tatlje« postal vadnemcem vsakega diletanta in da ne bo manjkal v nobenem društvu, ki prireja gledališke predstave. Cena 8 din.

Prav tako dobrodošel bo tudi drugi zvezek »Nove Tatlje« E. Navinškova »Lepa Maska«. Na 28 straneh poda pisatelj strokovna praktična navodila za prav vsako masko, ki prihaja kdaj v poštev. Že v prvem zvezku »Nove Tatlje« je obširno govorila o maskiranju. Drugi zvezek pa to le še izpopolnjuje v praktičnem in priročnem pogledu. Igralec pogleda samo na kazalu, na kateri strani so opisane oči, usta, lice, brada ali maska ljubimca, planca, skopuha, Angleža, Zamorca — skratka igralec se vsede pred ogledalo ter si napravi poteze točno po navodilih »Lepe maske« in dosege bo res lepo masko! Tako bo tudi ta knjižica po svoji praktični sestavi zelo olajšala posel podeželskim odrom in bodo le-ti gotovo z istim pridom sezali po njej, kakor po »Diletantskem odru«. Cena 3 dinarje.

Naročata se obe knjižki pri Založbi »Zvezne tiskarne«, Ljubljana, Marilj trg 8, dobe se pa v »Zvezni knjižarni« v Ljubljani, Marilj trg 8, v vseh podružnicah uprave »Jugoslavije« in po vseh knjižarnah.

Ljubljana.

Občinski svetovalec Melik (Samostojna kmečka stranka) je odložil svoj mandat. Njegov namestnik Anton Rolina, posestnik v Sp. Šiški je zavrnil vabilo, da vstopi v občinski svet. Sedaj pride na vrsto ing. M. Kosmač.

1. decembra — na praznik ujedinitelja priredi ljubljanska sekcija Udruženja jugoslovanskih novinarjev slavnostni koncert. Poleg ugodne sopranistke gđ. Pavle Lovštevica ter orkestra Dravske divizije nastopi več ljubljanskih pevskih zborov, včlanjenih v Pevski zvezi. Prvemu delu večera, namreč slavnostnemu koncertu, bo sledil drugi neprilijeni del z različinim vsposredom. Prepričani smo da bo ta koncert novinarskega združenja na praznik našega ujedinitelja zbirališče zastopnikov vseh uradnih, kulturnih, trgovsko-obrtniških in drugih narodnih krogov.

Izvanredna seja centr. odbora »Bratstvo« v četrtek ob 4. uri popoldne v društvenem lokalu. Pridite vsi in točno. Zadeva važna.

Izobraževalno društvo »Bratstvo« namerava prirediti letos svoj prvi Miklavžev večer. Da na more biti večer slajše in da bude zadostil našim malčkom prosil že danes, njemu naklonjeno občinstvo, da javi svoj prinos daril ali za eventualni obisk na dom. Podpiramo naše mlado razvijajoče se društvo, katero hoče v kratkem pokazati velik uspeh.

Zveza vojnih vdov in sirot za Slovenijo v Ljubljani najvilneje prosi vsa dobrotljiva srca za kako podporo v denarju, obleki, živilih itd. Darove hvaležno sprejema »Zveza vojnih vdov in sirot«, Poljanski nasip št. 10.

Društvo stanovanjskih najemnikov za Slovenijo s sedežem v Ljubljani, opozarja, da se vrši prihodnja javna odobrova seja v sredo dne 23. novembra t. l. ob 20. uri v mali dvorani Mestnega doma. Društvena pisarna daje članom dnevno od 18. do 20. ure informacije Sv. Petra cesta šte. 12. pritičje, desno.

Umetniški koncert Pavla Holodkova obeta biti umetniška posebno in vzbuja med našim koncertnim občinstvom veliko zanimanja. Prodane so že skoraj vse vstopnice. Dobe se še le nekateri sedeži in sicer pri blagajni opernega gledališča.

Kranjska hranilnica v Ljubljani je prejela obveznice 7 odstotnega invest. posojila. Oni, ki so podpisali pri tem zavodu posojilo, naj prinesejo ali pošljejo po pošti začasno potrdilo, da prejmejo originalne obveznice. Obveznice se bodo razpisile po postitno prosto po naredbi min. za pošte in broljav.

Potrjnjemo, da g. Anton Gajser, zavrtač južne železnice ni sprog gospe Gajserjeve, ki so ji bila na glavnem kolodvoru zaplenjena jalca. Omenjena Gajserjeva je soproga avizerja t. železnice.

Ponarejeni tisočirski bankovci se vedno bolj širijo preko italijanske meje v naše pokrajine. Včeraj je prišla ljub. policija zopet nekega Jakoba Valenčiča in Mario Jermana, ki sta hotela zamenjati v neki ljub. menjalnici ponarejene bankovce. Ti bankovci so izborno ponarejeni in se jih prav težko loči od pravih bankovcev. Opozorjamo občinstvo, da je v lastnem interesu pri menjavi italijanskih lir jako pozorno.

Zaplenjeno zlato na glavnem kolodvoru. Predvčerajšnjim popoldne je zasaul ljubljanski carinik na glavnem kolodvoru nekega potnika, — bil je neki zagrebški odvetnik — ki je hotel iztihnati iz Jugoslavije v Italijo pet kilogramov zlata. Potnik

je imel skrito zlato v kovčku, ki je bil plombran s ponarejenimi plombari. Ko je carinik odkril zaklad, ga je hotel potnik podkupiti in mu je ponujal 10.000 dinarjev, če molči in ga pusti, da potuje z zakladom preko meje. Carinik je ponudbo zavrnil, in je prijavil potnika pristojni oblasti.

Tatvina pletov v Kolodvorski ulici. V noči na 20. t. m. je vlomil neznan tat v skladišče trgovca Ivana Premelca na dvorišče hiše 43 v Kolodvorski ulici. Tat je odnesel 14 ženskih volnenih pletov, ki so vredni 6000 K.

Zepna tatvina pred kino »Ideal«. Krojaškemu pomočniku Francetu Rutarju je ukradel neznan žepar v gneči pred vhodom v kino »Ideal« iz žepa 144 kron v bankovcih. — Pazite na suknje! Meh. val. Milenku Doberletu je bila ukradena izpred sobe njegovega stanovanja v Prisojni ulici 3 zimska suknja vredna 3000 kron. — Krojaškemu pomočniku Stefanu Mariču v Škofji ulici 2 pa je bila ukradena suknja, obleka in več perila. Škoda znaša 10.640 kron. Mariča je ukradel brčkone njegov sostanovalec delavec Franc Vrečar iz Briš pri Zid. mostu, ki je neznan kam pobegnil.

Ukraden puran. Iz hiše št. 4 na Dunajski cesti je ukradel nek delavec iz dvorišča 250 kron vrednega purana.

Izgubila se je večja svota denarja od pošte do Valvazorjevega trga. Pošten najditelj se prosi na vrne denar proti nagradi na upravo.

Nasla se je damska boa. Dobl se Pred škojijo 1.-III. od 7.-8. ure jutraj.

Ljubljanska porota.

Bratomor. Sezijo porotnih obravnav, ki bodo jako različne in med katerimi imamo tudi slučaj zlorabe uradne oblasti in golufije in pa zanimiv slučaj obrekovanja s težkimi posledicami, je otvorila obravnavo proti 31 letnemu krojaču in posestniku Mihi Friskovcu iz Vel. Mengša.

Obtožba bratomora.

Mihael Friskovec je dne 10. jul. okoli 9. ure zvečer ustrelil na domačem dvorišču z vojaškim samokresom svojega 45 letnega brata Franceta Friskovca. Z bratom sta bila pred umorom skupno v Dvornikovi gostilni, nakar je obtoženec, ki je plačal že planemv bratu še 2 litra vina, odpeljal brata domov in ga brez prepira in medsebojnega rvanja ustrelil dvakrat in sicer prvič v zatilnik in drugič v prsa. Prva rana je bila lahka, druga pa smrtna. Krojač, ki je prodira v prsa v poševni smeri navzdol, je predrla srce, jetra in vranco in običala pod rebrom. France je bil takoj mrtev. Po umoru je vrzel Miha revolver v bližnji potok in je odšel nato v Kuraitovo gostilno, kjer so ga kmalu nato orožniki prišli in odpeljali v zapor. — Takoj po strelh je šla na dvorišča sosedova služkinja Ivana Lah, ki je našla ustreljenega Franceta v zadnjih zdihljajih. Letela je takoj po duhovna, toda ko se je vrnila, so Franceta že odnesli mrtvega v hišo.

V bližnji trupla in pri mrtvici niso našli nobenega orodja, ki bi značil kak napad ali medsebojni pretep bratov niti nobenih tozadevnih znakov na truplu. V žepu suknjice so našli samo kovinasto žilico. Iz tega izvaja je obtožnica, da tu ne gre za prepil, uboj ali silobran, marveč za naveden proračunan umor.

Zagovor — silobran.

Miha Friskovec nastopa kot obtoženec jako mirno in govori razločno in dobro pripravljeno. On odločno zanika umor in uboj ter trdi, da ga je napadel brat baš v hipu, ko je jemal večni ključ iz neke lince. V roki je imel brat neko svitlo stvar, o čemer ne ve ali je bil nož ali kako drugo orodje. Prvemu sunku se je obtoženec umaknil z odskokom, steč pa si ni upal, ker ga je imel brat v zagati in je bil precej večji in mnogo močnejši od njega. Brat mu je zagrozil: »Nocoj mi pa ne uideš!« Po teh besedah je obtoženec uvidel, da brat ne odneha in je potegnil samokres in ustrelil. Kolikokrat je ustrelil na brata v sled strahu in slinoga razburjenja ne ve. Ko je videl brata pastji je tekel obupan z dvorišča, revolver pa, s katerim je ustrelil brata, se mu je tako pristudil, da ga je vrzel v vodo. Nato je nameraval iti k orožnikom, kako je prišel h Kuraitu ne ve, spomni se pa, da so ga tam aretirali. — Brata, ki je bil, kot bomo pozneje čuli, jako nasilen človek, se je jako bal, kar ga je večkrat napadel in pretepel.

Predzgodovina. — Dokazovanje.

Stari Friskovec je izročil v letu 1908 svoje posestvo svoji ženi, ker ga sinu ni upal izročiti. Sin France je bil namreč že kot 16 letni deček slonov spujen in je bil takrat prvič sodno kaznovan. Pri kazni je sledilo še 16 obsodb radi tatvine, pretepanja, preklinjanja boga — nekoč je snel razpelo in ga razbil, Kristus pa ga grozil, da ga prebode — in radi grožnje požiha. Bil je zaradi požiha že večkrat pred sodiščem — tudi že pred poroto — toda bil je vedno, radi pomanjkanja dokazov, oproščen. Vsi ljudje so se ga bali in izvršili je tudi več zločinov radi katerih si ga niti niso upali naznaniti. Eden izmed prič pravi, da se je samo zato zavaroval, ker se je bal požiha. Ko se je vrnil brat Miha iz Italijanske viještstva je nastalo pri Friskovcu viharo življenje. Preprič in pretepi so bili na dnevnem redu. Dne 3. majnika je moral pobegniti mati v Kamnik, ker bi jo bil sicer France ubil. Iskal jo je tudi v Kamniku, pa je ni našel. — Se bolj pa se je poostroilo sovraštvo med bratomo, ko je izročila dne 27. majnika mati svoje posestvo mlajšemu bratu Mihi, France pa je dobil samo postavljeni delež 1000 kron. Usodni dan je šel Miha v Kamnik, da bi spravil mater domov, da bi mu gospodinjala. Mati pa si ni upala z njim. France je tisti dan čakal mater in brata in jima grozil, da oba pri prvem kozolcu ubije. Od dejanja samega ne vedo priče ničesar drugega kot to, da so videli ko sta šla brata domov in sicer par korakov drug za drugim. Čuli so brata Miha, ki je zaklical: »Na moj obceti« ne bo nikdo svetil, ker sem jaz gospodar! Prepirla sta se torej in France mu je brčkone zagrozil, da mu zažge hišo, če pripelje domov nevesto.

Izrek porotnikov — sodba.

Sodišče je stavilo porotnikom tri vprašanja in sicer glede umora, glede uboja in glede prekrščenja silobrana. Porotniki so zanjaki prvi dve vprašanja in soglasno potrdili tretje vprašanje. — Miha Friskovec je bil obsojen radi pregreška po § 335 na 8 mesecev strogega zapor. V kazen se mu vseje preiskovalni zapor od 11. jul.

Maribor.

Ljudsko vseučilišče v Mariboru se bode končno vendarle osnovalo. Za ponedeljek 21. tm. ob 20. uri je sklicana tozadevna anketa na magistratu, kjer se bode

ta stvar uredila. Upamo, da bode obisk tega sestanka prav povojen in da se ta prepotrebna kulturna zadača vendar že enkrat reši. Sicer ne vemo, čemu se je nastavila tako pozna ura — 20 — za sestanek, a nadajamo se, da od poklicanih faktorjev radi tega ne bode nihče manjkal.

Stanovanjskim zadevam nima nobenega opravka podžupan g. Roglič. On samo nadomestuje župana v predsedstvu, kadar je župan odsoten. Zato se naj stranke ne obračajo v teh zadevah nanj, ampak na prisednike stanovanjske komisije.

Mestni stanovanjski urad izjavlja, da imajo le tisti odloki stanovanjskega urada svojo veljavo, ki nosijo podpis župana kot predsednika. V vsaki stanovanjski zadevi naj se napravi pismena vloga. Stranke naj se ne obračajo glede stanovanj osebno na župana, ampak na dotične člane komisije. S strankami občuje župan le ob uradnih dnevih: t. j. ob sredi in sobotah od 9. do 12. ure.

Stanovanjski urad bi rada imela občina Studenci sama zase. Studenci so bili do sedaj pridelnji Mariboru v stanovanjskih zadevah. Zakaj bi občina Studenci rada imela ta toliko težaven in najbolj nevhvaležen posel, ne vemo. Sploh pa sedanja naredba ne dopušča, da bi imela občine, ki niso avtonomne svoje stanovanjske urade. Le politična oblastva torej okrajna glavarstva imajo to pravico. Radi Studencana pa menda ne bodo naredbe izpremenili. Sicer pa ima novi občinski zastop v Studencih dovolj drugega polja, kjer se lahko udeležuje in pokaže svoje zmognosti.

Pri izkušnih prekmurskih učiteljev iz slovensčine, ki so se ravnokar končale, je padlo dve tretjini udeležencev. Izpit jih je delalo približno 60, a le 20 jih je napravilo.

Glavna tobačna zaloga v Mariboru bo oddajala odslej tobak trafikam celodnevno, morebitne dodatke pa ob dopoldnevih. Tako se je uredilo sporazumom na zadnjem sestanku trafikantov med njimi in obema imeteljevala glavne zaloge.

Slačaj Waldhauser bomo še nadalje zasledovali, ne pa ga »zavlačevali«, kakor je pomotoma tiskano v 283 številki našega lista.

Doktor Ivan Jurečko zopet ordinira kakor po navadi od 8.-9. in od 13.-15. ure. Poročil se je v soboto g. Vlado Sironič z gđ. Mulec, hčerko hišne posestnice in pekarnice v Studenci pri Mariboru. Bilo srečno!

Nogo si je zlomila 64 letna Alojzija Gubec, ko je vstajala iz postelje. Vsiel slabosti je padla tako nesrečno, da si je zlomila nogo pod kolonom. Rešitni oddelek ji je nudil prvo pomoč ter jo na to odpeljal v bolnico.

Maline zore še sedaj na vrtu tukajšnje kaznilnice. Po precel ostrem mrazu je zglinil sneg in je nastopilo južno deževno vreme. Zdal bodo ljudje imeli vsaj dovolj vode, katero so pogrešali tako dolgo!

34.000 K za »Jugoslovansko Matico« se je nabralo povodom praznovanja Rapala v Mariboru. Mariljnim nabiralcem in nabiralcam — zvečne so bili dijaki in dijakine — vsa čast. Čast pa tudi darežljivemu občinstvu.

Znana dr. Lorberjevo posestvo v Krčevini je kupil te dni g. Ivan Brečelj, znani narodno zavedeni gostilničar in posestnik iz Gorenje Branice pri Ipavi za 450.000 K. Tako se podirajo koli, ki so jih nekdanj stavili Nemci na naši zemlji za most do Adrije. G. Brečelj je pognal lasti torer iz ročne grude.

V četrtek dne 24. t. m. ob 18. se vrši v Mariboru v hotelu »Pri Zamorcu« odborova seja »Zdravniškega društva v Mariboru«. Z ozirom na izredno važni dnevni red se vsi člani odbora vlijudno vabilo, da se udeležijo sestanka.

Zdravniško društvo v Mariboru je sklenilo povišati pristojbino za zdravniške preiskave in svrhu sklepanja življenjskih zavarovanj brez oziroma na višino svote na 250 K.

V ponedeljek ob 8. uri zvečer se je vršil v mestni posvetovalnici sestanek zastopnikov raznih kulturnih društev ter inteligentnih krogov, kateremu je predsedoval župan dr. Grčar in na katerem se je sklepalo o ustanovitvi ljudskega vseučilišča v Mariboru. Po živahni debati, v katero je poseglo precejšnje število navzočih, je bil izvoljen začasni akcijski odbor, kateremu je poverjena naloga, da pripravi vse potrebno za pričetek predavanj in za sestavo primernih pravil, ki se bodo predložila pokrajinski upravi v odobrenje. Za predsednika tega akcijskega odbora je bil izvoljen okrajni glavar dr. Lajnič, za tajnika prof. Fava, za odbornike pa prof. dr. Fran Kovačič, ravnatelj dr. Tomišek in urednik Božidar Borke. Dočim se je imenovanje zastopnika zdravnikov v odbor prepustilo seji zdravniškega društva, ki se vrši v četrtek. Sostanek, ki je pokazal, koliko razumevanja in važnosti se polaga v merodajnih krogih na ustanovitve te važne institucije, je bil po podrgournem živahnem razpravljanju zaključen in je pričakovati, da se bo hvalevredna ideja tudi v polni meri obnesla ob dobri volji, ki so jo pokazali vsi navzoči.

V soboto popoldan se je v magdalenski cerkvi poročil g. Jurist Miroslav Sironič z gđ. Adelo Mulecovo iz Studencev.

Celje.

Pri mestnem magistratu v Celju je razpisana služba provizorne pisarniške uradnice večde strolepiselj in stenografije. Prošn. je vlagati do 30. nov. pri mestnem županstvu.

V celjski mestni knjižnici se je v tednu od 7. do 13. nov. zaklalo: 1 bika, 32 volov, 33 krav, 14 telic, 20 telet, 8 prašičev in 1 ovco.

Nemške prireditve zopet dovoljene. »Cillier Zeitung« poroča, da je ukijena prepoved nemških prireditvev v Sloveniji, katero je sivočelastno izdala deželna vlada. Celjska nemška društva napovedujejo za vbočdo več svojih prireditvev, na katerih se bo lahko zopet prosto in nemoteno hallalo. Pa naj še kdo reče, da se naš nemškutarji gode krivice?

Ali smo res taki ignoranti? Prejeti smo: V Celju so vabili te dni lepaki k predstavi Ludermanove »Sreče v zašišju«. Kaj bi pač rekel znameniti nemški dramatik Sudermann, ko bi vedel, da so ga prekrstili pri nas za Ludermana? »Jutro« pa je iz Ludermana napravilo celo Ludermann! Kaj naši ljudje res tako malo čitajo, da ne poznajo imen svetovne slaje? Več izobrazbe, pa manj plačje, bi bilo posebno pri nas na Stajerskem na mestu.

Nedeljsko knjiško šolo po vzorcu one na Dobrni, snujejo v Vojniku. Organizator je nadučitelj g. Smid iz Dobrne.

Imenovanje. Za izvršilnega uradnika pri okrožnem sodišču v Celju je imenovan poduradnik Anton Volt.

Vaditeljski tečaj je priredila CSZ v zadnjih štirih tednih. Tečaj, ki je bil zelo dobro obiskan je bil zaključen 19. tm. ista.

ga dne zvečer se je vršil v hotelu »Balkan« poslovilni večer med obiskovalci tečaja ter celj Sokolstvo.

Božičnica v prid ubogim šolskim otrokom v Celju. Vodstvi obli mestnih osnovnih šol priredita s pomočjo »Šplohnega ženskega društva« dne 23. dec. božičnico v prid revnih otrok obeh šol. Otroci bodo obdarovani z blagom, obleko, obuvalom in drugim.

Stanovanjska beda v Celju. Četrtekova »Jugoslavija« je prinesla vest o vojaških barakah, za katere je prošil mestni urad vojaško oblast, da bi jih prepustila v stanovanjske svrhe. V Mariboru je mestni obč. svet storil isto in dobil barake od vojaške oblasti na razpolago. V Celju pa pravijo, da jih ne morejo dati, ker jih rabijo za rekrute. Ob koncu naše notice smo pripomnili, da se v Celju pusti take sklepe vedno zaspati. Petkova »Nova Doba« pojasnjuje zadevo, kakor smo jo zgoraj opisali, in pravi da ni resnica, da se ta sklep ni izvršil, ampak da je mestni urad takoj po seji vložil zadevno prošnjo na vojaško oblast, katere jo je pa odklonila. Toliko zadevo v kratkem pojasnjujemo, ker z našo notico nismo imeli namenov, komu očitati neizvrševanja sklepe, ampak smo mislili stvar tako, da se naj vojaška oblast še podreza vdrugič in tretjič, ker končno mogoče uvidi, da je potreba in da se za rekrute se lahko dobe v Celju drugi prostori na razpolago.

V mestnem gledališču celjskem se je v soboto pod režijo in gostovanjem g. Danila iz Ljubljane

Michél Zevaco:

„NOSTRADAMUS.“

To rekši je nenadoma zlomil zvenklačo na kolenu in vrgel oba dva konca v kot. Roncherolles je prebledel ter ga zgrabil za komolec:

»Kaj veste, gospod Brusquet?«
»Jaz? Ničesar ne vem. Prosim bom Henrija, da mi kupi novo zvenklačo. Včeraj, gospod veliki profos, mi je podaril kralj prelepega vranca. Davi sem ga poizkusil. Jahal sem po Pikardski cesti. Sijajna cesta vam je to, vsa v senci in malone brez kolovozov. Ko sem se vračal, mi je prišlo na um, da bi dospel po tako imenitni cesti v par urah na mejo, ako bi bilo potreba...«

Roncherolles je prebledel kakor zid. Sklonil se je k norcu in zamrmral:

»Poštenjak ste, gospod Brusquet! Bodite zahvaljeni!«

Nekaj hipov je stal na mestu, kakor bi bilo treščilo vanj.

»Le kaj je Nostradamus govoril s kraljem?« mu je rojilo po glavi.

Izzivalno je dvignil glavo ter se ozrl po množici dvorjanov, kakor bi hotel zasačiti na teh obrazih skrivnost svoje usode. Nato je krenil z naglimi koraki proti izhodu. Njegov sklep je bil storjen. Toda baš ko je prišel do vrat, so se odprla na stežaj:

»Prostor za kralja!« je kriknil nekdo z močnim glasom.

Truma dvorjanov se je sključila in razmeknila v dvojno vrsto, ki je namah vztrepetala od ljubezni, občudovanja in vseh tistih čustev, s katerimi obdaja človeštvo svoje gospodarje. V ulici, ki je tako nastala,

sta zrla kralj in Roncherolles drug drugemu v oči.

»Gospod«, je izpregovoril kralj s tistim medlim, negotovim in brezizraznim glasom, ki je tako dovršeno odgovarjal njegovemu značaju, »prosim vas, gospod, kaj mi koristi, da sem na vašo željo podvojil število vaših ogleduhov, izdatke za pariško policijo pa sem potrojil, in to v manj nego petih letih? ... Kaj mi koristi, da imam velikega profosa?«

Dvorjani, ki so stali blizu Roncherollesa, so se takoj odmeknili od njega. Neizrekljivo moreča tišina je legla mahoma na vso hrupno množico.

Obraz Henrija II. je bil takšen kakor vedno; sklanjal je glavo in gledal v stran. Niti za sekundo se niso uprle njegove oči v Roncherollesa. Veliki profos se je zravnal v vsej svoji visoki rasti, kakor hitro je začutil vihar nad seboj. Toda njegovo lice je bilo spačeno od obupa.

»Uh!« je zamrmral Brantome, »gospod veliki profos je pal v nemilost!«

In v duhu si je zabeležil, da nova žrtev kraljevega vetrenjaštva ni ravno dušno sprejela svoje usode.

Toda motil se je. Roncherollesa ni mučil njegov padec, nego misel:

»Aretirajo me, preden utegnem rešiti hčer! ...«

»Nič, gospod, ničesar vam ne dovolim. Vse mesto ne govori drugega nego to, koliko plemičev je bilo ponoči napadenih in oropanih; rokovanjači so se razpasli kakor podgane; naši podložniki, kar jih je zvestih katoliški veri, si morajo sami pomagati zoper hugenote — tako na primer danes, ko je vrglo dobro ljudstvo pred mojimi lastnimi očmi dva

krivoverca v vodo. Še več. Zgodil se je zločin razžaljenja veličanstva. In tisti Beaurevers še zdaj ni obesjen.«

Kraljeve zadnje besede so bile odkrita podlost. Roncherolles je hladno pogledal okrog sebe, rekoč si:

»Tem slabše! Življenje je itak v nevarnosti. Ako me ukaže prijeli, zavpijem na ves glas, da je Henri v Tournonu zavalj svojemu bratu, prestolonasledniku Francu.«

(Dalje prih.)

Proda se:

LEP DAMSKI PLAŠČ

se ceno proda. Ogleda se pri B. Heliel, Emonska cesta št. 2, Ljubljana. 2325.

HIŠA V KAMNIKU ŠTEV. 58,

s korporacijsko pravico se po ugodni ceni proda. V hiši se nahaja že dolgo obstoječa kovačnica. Več se izve v pisarni Dr. Tavčarja v Ljubljani. 2314.

ŠIVALNI STROJ ZA ČEVLJARJE

»Minerva« se proda za 4400 kron. Spodnja Šiška 256, hiša Štepec, 2. nadst., Vičič.

ELEGANTEN, POPOLNOMA NOV DAMSKI PLAŠČ

za večjo osebo se ceno proda. Več se poizve na Bregu št. 6, I. nadst. na desno, od 10 do 12 ure dop. in od 3 do 4 pop. 2326.

STROJ ZA IZDELOVANJE ŽELEZA

(Eisenpressmaschine) nemškega izvora, še nerabljen, se po ugodni ceni proda. Natančnejša pojasnila in ceno se izvejo pri M. Ritznar, trgovec v Ljutomeru. 2284.

PRODAJA

se 2 salonski obleki po nizki ceni. Diplomirani krojač Malls, Reber 11. 2328.

MECESNOVA OPRAVA

za eno osebo skoro nova, z žimnico in vzmetnico se proda. — Naslov pove uprava. 2332.

Kupi se:

HIŠA

po možnosti z trgovskim lokalom in dvoriščem oz. vrtom v Ljubljani se kupi. — Ponudbe z navedbo cene pod »Trgovina« na anončni zav. Drago Beseljak in drug, Ljubljana, Sodna ulica št. 5. 2336.

Službe:

ČEVLJARSKI POMOČNIKI

se takoj sprejmejo za navadna dela. Plača se od para 50—80 kron. Delo trajno. Nastop takoj. 2308.

OSKRBNIK

ekonom s prav dobrimi spričevaji, išče službe na kakem veleposestvu v Sloveniji eventualno tudi v Prekmurju. Popolnoma zmožen dveh jezikov kakor tudi srbohrvatski itd. Ponudbe pod šifro »Jugoslavija« na upravo. 2317.

BOLJŠA GOSPODIČNA

se sprejme na dobro hrano in stanovanje. Polzve se v upravnistvu. 2319.

ODDAM 17-LETNEGA MOČNEGA DEČKA

v uk. najraje v kako trgovino z mešano ali manufakturno trgovino. Fant je poštenih staršev, oz. sirota in ima 4 gimnazije. Najraje k trgovcu z vso oskrbo v hiši. Cenj. ponudbe prošim na upravo lista pod št. »2293«. 2293.

KNJIGOVODKINJA

zmožna vseh del in poleg tega tudi hrvaščine in cirilice se išče za takoj. — Pismene ponudbe pod »Knjigovodkinja« na upravo lista. 2334.

SOBA MEBLOVANA

ugodna železniška zveza z Ljubljano se odda v Šmartnem pri Liti št. 24. 2333.

20000 KRON NAGRADE

dobi tisti, kateri pomaga dobiti stanovanje, obstoječe iz ene ali dveh sob in kuhinje v mestu ali bližnji okolici, za majhno mirno družino. — Naslov poštomoležeče pod A. K. 2332.

Razno:

SOBA — MEBLOVANA,

ugodna železniška zveza z Ljubljano se odda v Šmartnem pri Liti št. 24. 2313.

SOBO S POSEBNIM VHODOM

meblvano ali pa tudi ne, v sredini Ljubljane se išče za takoj. Plača se, če ugaja, vrsaka cena. Dopisi pod »Stalna soba« na Aloma Company, anončna družba z o. z. Ljubljana, Kongresni trg 3. 2311.

GOSTILNA

z pekarijo ter izdelovanje pokalic na Dravskem polju z ca 20 orolov zemljišča najboljše za 900.000 K, potem pri Mariboru posestva, hiše, vile in trgovine proda Zagorski Maribor, Barvarska ul. 3.

SLUŽBE IŠČE

majša pisarniška moč s krajšo prakso. — Cenjene ponudbe pod št. 2327 na upravo lista. 2327.

SPREJMEM

kot gospodinjico pridno in pošteno žensko, katere zna kuhati ter opravljati vsa domača dela. — Več se izve v modnem salonu M. Jeglič, Slomškova ulica 27. 2335.

DRVODELCI

za izradjanje tambura, samouki ili stolarski pomočniki, za taj posao sposobni; traže se radniki i šegrti sa stalnim namještenjem. — Tvornica tambura T. Kovačić, Zagreb. 2331.

MLINARSKOG POMOČNIKA

vještak, solidnog, za belu i običnu melavu. Neoženjenog tražim za stalno namještenje, za moj vodeni i motorni mlin. M. Kohn, Zagreb, Šavarska cesta 4. 2330.

ŽENITNA PONUDBA.

Trgovsko naobražen gospod 28 let star, z lepim premoženjem se želi seznaniti v svrhu ženitve z gospodično ali mlado vdovo z lastno trgovino. Le rsne ponudbe, če mogoče s sliko na upravo lista »Lep značaj«. 2326.

Naročajte in širite „JUGOSLAVIJO!“

Jugoslovanska hranilnica in posojilnica v Celju.

Gosposka ulica — Hotel Balkan.

Sprejema in obrestuje hranilne vloge po 4½ %
od dneva vloge do dneva vzdiga.

Večje zneske in stalne vloge proti odpovednim rokom po dogovoru.

Daje posojila v vseh oblikah.

Eskomptuje različna povzetja pod najugodnejšimi pogoji.

Poštnohranilniške položnice so vsakomur na razpolago.

Uraduje vsak dan dopoldne.

Premog premog prvovrsten Premog

kosovec in orehovec po zelo nizki ceni,
dobavljiv takoj in za stalno.

Vprašanja pod „premog“ na upravo lista.

Dobava samo v vagonih.

Zakaj daste 1000 K?
Za 1 par čevljev?

Oglejte si blago in cene v veliki izbiri od 400—600 K pri

H. Seljak, Ljubljana
Prešernova ulica 52.

OPALOGRAF

razmnoževalni aparat kupim. Ponudbe z navedbo velikosti in cene, na poštni predal 74 v Ljubljani pod „Opalograf“.

Za Miklavža!

Najcenejše in najhvaležnejše darilo našim malim je:

Moj zverinjak

knjiga s 45 slikami in k tem spadajočim besedilom, za pouk in kratek čas K 20—

Moji ljubčki

živalske slike za naše malčke na trdem močno vezanem kartonu K 32—

Mladi slikar

10 tiskanih predlog za pobiranje z akvarel-barvami ali pastel-barvnikli K 12—

„Crnipeter“, staroznana, vesela družabna igra za zimske večere. 1 igra K 8—

Vse se dobi v

Zvezni knjigarni

v Ljubljani, Marjin trg 8

Novo! Novo!

Moji zapiski
z Dunaja

Spisal: Emil Stefanovič

Novo! Cena 2 in 1/2. Novo!

Razpis službe.

V konceptni službi mestnega magistrata ljubljanskega popolniti je 2 službeni mesti v X. činovnem razredu mestnih uradnikov.

Za namestitev v konceptni službi zahteva se poleg splošnih pogojev, to je: našega državljanstva, neomadeževanega življenja, telesnega in duševnega zdravlja ter starosti nad 18 in pod 40 let še posebej dovršeno pravo- in državnoznanstvene študije ter z vspehom prebite vse tri teoretične državne izpite.

Pravilno opremljene prošnje vlagati je do

1. decembra 1921

pri predstavnistvu mestnega magistrata v Ljubljani.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 15. novembra 1921.

„Triglav“ trgovsko in komisijsko d. d.
Sarajevo, Aleksandrova ulica,

prevzema zastopstvo in glavno zalogo za celo Bosno in Hercegovino, za sledeče predmete: Prima bohinski sir, surovo in čajno maslo.

Cenjene ponudbe na zgornji naslov.

IVAN ZAKOTNIK,

mestni tesarski mojster

Telefon 879 LJUBLJANA Dunajska c. 46

Vsakovrstna tesarska dela, kakor: moderne lesene stavebe, ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje itd.

Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov. Parna žaga. Tvarna furnirja.

ANDROPOGON

najboljše sredstvo proti izpadanju las in brade
razpošilja BALOH in ROSINA, Maribor
steklenice 80 kron, poštnina se zaračuna posebej.